

12. Hierarchia modularna

$G=(V,E)$ – graf skierowany

P,Q,R – parami rozłącznie zbiory liczb pierwszych (nieskończone),
oraz takie że:

$$P \cap Q = \emptyset, \quad P \cap R = \emptyset, \quad Q \cap R = \emptyset$$

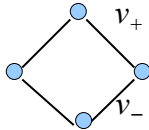
P - aspekt – odpowiedzialny zasadniczo za bezpieczne usuwanie wierzchołków grafu

Q – aspekt – zasadniczo odpowiedzialny za dodawanie nowych wierzchołków do grafu

Założmy dla uproszczenia, że V jest grafem takim że:

$$v_- \leq v \leq v_+$$

Na rysunku można to przedstawić w następujący sposób:

P - aspekt

$\forall p \in P$ rozważmy funkcje $\alpha_p: V \rightarrow N_0$ (N_0 - zbiór liczb całkowitych nieujemnych), która spełnia następujące warunki:

$$1) v_1 \leq v_2 \Rightarrow \alpha_p(v_1) \geq \alpha_p(v_2)$$

$$2) \min \alpha_p(v) > \alpha_p(v_-) - \alpha_p(v_+), \text{ przy założeniu że } v_- \leq v \leq v_+$$

Przykład

1) Dany jest graf $G(V, E)$, należy sprawdzić czy spełnione są warunki 1) i 2)

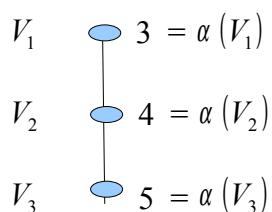
$$V_1 \quad \bullet \quad 3 = \alpha(V_1)$$

$$V_2 \quad \bullet \quad 4 = \alpha(V_2)$$

$$V_3 \quad \bullet \quad 5 = \alpha(V_3)$$

Pierwszy warunek jest spełniony ($1 < 2 < 3$) natomiast 2) już nie gdyż $1 < 3 - 1 = 2$.

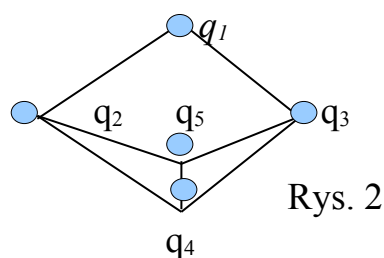
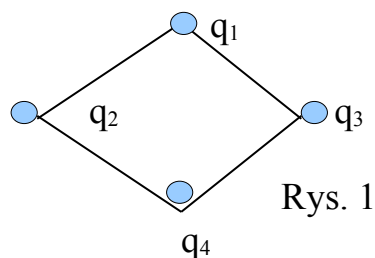
2) Dany jest graf $G(E, V)$, należy sprawdzić czy spełnione są warunki arytmetyki modularnej.

W tym grafie pierwszy warunek jest spełniony ($3 < 4 < 5$), jak i również warunek drugi ($4 > 5 - 3 = 2$)

12.1 Q – aspekt (odpowiedzialny za dodawanie

wierzchołków)

Rysunek nr 1 to hierarchia przed dodaniem nowego wierzchołka:

$$Q_1 = q_1 q_2 q_3 q_4$$

$$Q_2 = q_2 q_4$$

$$Q_3 = q_3 q_4$$

$$Q_4 = q_4$$

Następnie dodajemy nowy wierzchołek:

$$q_5 \in Q \setminus \{q_1, q_2, q_3, q_4\}$$

Rysunek 2 przedstawia hierarchię z nowym wierzchołkiem:

$$Q_1 = q_1 q_2 q_3 q_4 q_5$$

$$Q_2 = q_2 q_4 q_5$$

$$Q_3 = q_3 q_4 q_5$$

$$Q_4 = q_4$$

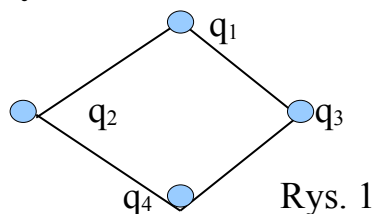
$$Q_5 = q_5 q_4$$

12.2 Dodawanie nowych wierzchołków – dzielenie funkcji dostępu

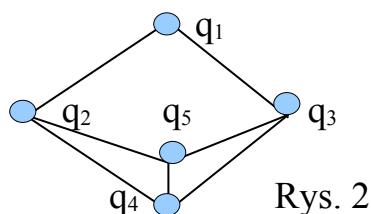
Załóżmy, że dodajemy nowy wierzchołek $v_0 \in V$, wtedy przypisujemy mu liczbę pierwszą $q_0 \in V$ i definiujemy rozszerzenie :

$$\begin{aligned} \tilde{f} : V \cup v_0 &\Rightarrow Q \\ \tilde{Q}(v) &= \begin{cases} Q(x) & \text{jeśli } v \geq v_0 \\ q_0 Q(v) & \text{jeśli } v \leq v_0 \end{cases} \\ \tilde{a}(x) &= \frac{P(v)}{\tilde{Q}(v)} \mod m \end{aligned}$$

Przykład:

Rys. 1

Rys. 2

$$Q(v_1) = q_1 q_2 q_3 q_4$$

$$Q(v_2) = q_2 q_4$$

$$Q(v_3) = q_3 q_4$$

$$Q(v_4) = q_4$$

$$\tilde{Q}(v_5) = q_4 q_5$$

$$\tilde{Q}(v_4) = q_4$$

$$\tilde{Q}(v_3) = q_3 q_4 q_5$$

$$\tilde{Q}(v_2) = q_2 q_4 q_5$$

$$\tilde{Q}(v_1) = q_1 q_2 q_3 q_4 q_5$$

12.3 Usuwanie wierzchołków i określenie $k(v)$

Niech $V(G) = \{w : v_- \leq w \leq v_+\}$, $S = \{v_1, v_2, \dots, v_r\} \subset V$ Mamy $\alpha = \alpha_p (p \in P)$ i

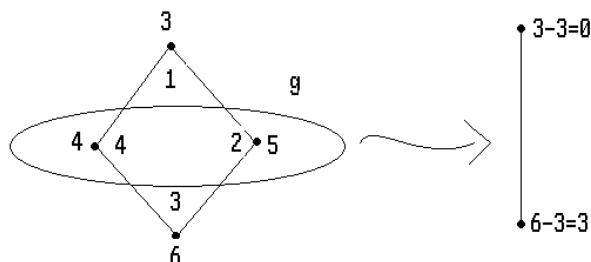
definiujemy $\delta = \delta(S) = \alpha_p(v_-) - \min_{v \in S} \alpha_p(v_+) + 1$

Nowe funkcje :

$$\tilde{\alpha}_p : V \setminus S \rightarrow \mathbb{N}_0$$

$$\tilde{\alpha}_p = \alpha_p - \delta$$

Przykład:

Definicja Klucz w hierarchii:

Wartość klucza dla wierzchołka v wynosi $k(v) = \gamma^{a(v)} \pmod{m}$ gdzie $m = \lambda(n)$, natomiast γ jest elementem rzędu $\lambda(n)$ w grupie Z_n^* .

$$a(v) = \frac{P(v)}{Q(v)} \pmod{m}$$

12.4 P –aspekt (odpowiedzialny za usuwanie wierzchołków)

Budujemy funkcję $\alpha_p : V \rightarrow \mathbb{N}_0$ ($p \in P$), taką że

- 1) $v \geq w \Rightarrow \alpha(v) \leq \alpha(w)$
- 2) Dla dowolnego podgrafu $G' \subset G$, $V' \subset V$,
takiego że $V' = \{w : v_- \leq w \leq v_+\}$ zachodzi warunek $2\alpha(v_-) > \alpha(v_+)$

W praktyce warunek 2) będziemy zastępować warunkiem 2')

$$2') \min \alpha_p(v) > \alpha_p(v_-) - \alpha_p(v_+)$$

Jeżeli ścieżka ma długość N to możemy definiować:

$$\alpha(v_+) = N + 1$$

$$\alpha(v_-) = 2N$$

$$2\alpha(v_+) = 2N + 2 > 2N$$

Funkcje dostępu wyglądają następująco:

$$k(v) = q^{a(v)} \pmod{n}$$

$$a(v) = P(v) / Q(v)$$

$$P(v) = P^{\alpha_p(v)}$$

teraz:

$$a(v_1) = P(v_1) / Q(v_1) = P^3 / q_1 q_2 q_3 q_4$$

$$a(v_2) = P^4 / q_2 q_4$$

$$a(v_3) = P^5 / q_3 q_4$$

$$a(v_4) = P(v_4) / Q(v_4) = P^6 / q_4$$

$$k(v_2) = (k(v_1))^{pq_1 q_3}$$

Przykład

Wyrazić przez potęgowanie klucz k_4 za pomocą kluczy k_1, k_2, k_3 .

Rozwiązanie:

$$k(v_4) = (k(v_3))^{pq_3}$$

$$k(v_4) = (k(v_2))^{p^2 q_2}$$

$$k(v_4) = (k(v_1))^{p^3 q_1 q_2 q_3}$$

Przykład

$$n = p * q \quad p - 1 = 2q' \quad (p, q, p', q' - \text{liczby pierwsze} \in R)$$

$$n = \lambda(n) = NWW(p-1, q-1) = NWW(2p', 2q') = 2p'q' = \frac{\varphi(n)}{2}$$

γ - element rzędu $\frac{\varphi(n)}{2}$,

$$k(v) = \gamma^v \pmod{n}$$

Obliczanie funkcji Eulera

$$\phi(p) = p - 1$$

$$\tilde{\phi}(p) = p^{\alpha-1}(p-1)$$

$$\phi(p, q^0) = p^{\alpha-1}(p+1)q^{\beta-1}(q-1) = \phi(p^\alpha)\phi(q^\beta)$$

$$\phi(p^\alpha, q^\beta) = p^{\alpha-1}(p-1) + q^{\beta-1}(q-1) = \phi(p^\alpha)\phi(q^\beta)$$

Przykład

$$N = pq = 3 * 11$$

$$p-1 = 2 = 2 * 1 = 2p'$$

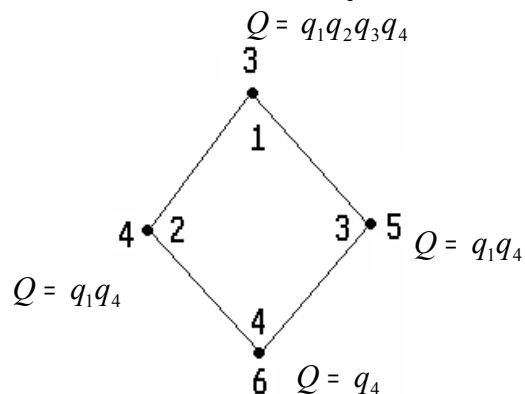
$$q-1 = 11 = 11-1 = 10 = 2 * 5 = 2q'$$

$$\varphi(n) = \varphi(pq) = \varphi(p) \cdot \varphi(q) = (p-1)(q-1) = 20$$

$$m = \lambda(n) = \frac{\varphi(n)}{2} = \frac{20}{2} = 10$$

γ jest elementem rzędu 10 w grupie Z_{33}^*

Przykład: Obliczanie kluczy w hierarchii

$$P(v) = p^{\alpha_p(v)} \quad (p=7)$$

$$k(v) = \gamma^{\frac{P(v)}{p^{\alpha_p(v)}}} = \gamma^{Q(v)}$$

$$k(v_1) = \gamma^{\frac{P(v)}{Q(v)}} = \gamma^{\frac{7^3}{q_1q_2q_3q_4}}$$

$$k(v_2) = \gamma^{\frac{7^4}{q_2q_4}}$$

$$k(v_3) = \gamma^{\frac{7^5}{q_3q_4}}$$

$$k(v_4) = \gamma^{\frac{7^6}{q_4}}$$

13. Hierarchia potęgowa

Problem I (logarytmu dyskretnego dla G)

Dana jest multiplikatywna grupa G i generator $g \in G$ oraz $A \in G$. Znaleźć (o ile istnieje) wartość $\log_g(A) = x : g^x = A$ (w grupie G).

Problem II

Niech $s = \{k_1, k_2, \dots, k_r\} \setminus \{k_j\}, j \in r$ $x = x_1 x_2 \dots x_r$

Dane: $g^{x/x_j}, j=1, 2, \dots, r$ (w grupie G)

Szukamy: g^x

Problem obliczenia g^x na podstawie g^{x/x_j} jest obliczeniem trudnym – decyzyjny problem D-H (Diffie-Hellmana).

Przykład:

$r=2, x=x_1 x_2, x_i \in N, G=Z_p^*$

Dane: $g^{x/x_1} = g^{x_2}$ oraz $g^{x/x_2} = g^{x_1} \pmod{p}$

problem D-H to obliczenie $g^x = g^{x_1 x_2} \pmod{p}$

$[(g^{x_1})^{x_2} = (g^{x_2})^{x_1}]$ czyli trzeba obliczyć $\log x_1$ lub $\log x_2$

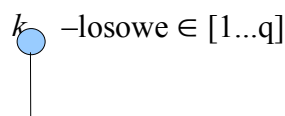
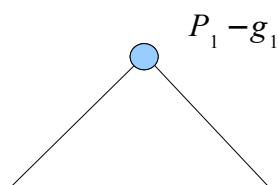
13.1 Diagram Hasse

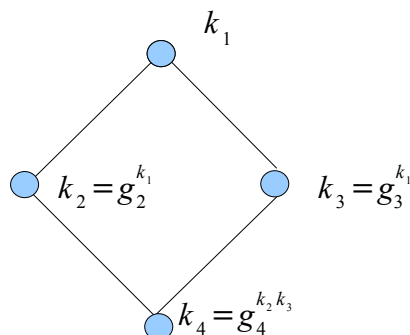
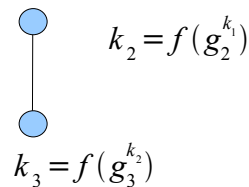
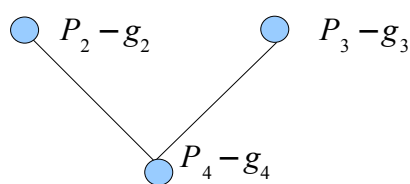
Funkcja pomocnicza: $f: G \rightarrow \{1, 2, \dots, q\}$

G – podgrupa Z_p^* rzędu q ($q = \frac{p-1}{2}$)

$$f(x) = \begin{cases} x & \text{jeśli } 1 \leq x \leq q \\ p-x & \text{jeśli } x > q \end{cases}$$

Parametry systemu g_i – dowolny generator grupy G (odpowiadający graczowi P_i).

$$K_4 = [g_4^{k_2}, g_4^{k_3}] \quad P_2 \text{ oblicza } k_4 : (g_4^{k_3})^{k_2} = g_4^{k_2 k_3} = k_4$$

13.2 Faza generacji kluczy

Algorytm

1. P_i losuje g_i – generator G
2. Jeśli P_i nie ma rodzica to k_i – losowe z przedziału $\{1, 2, \dots, q\}$
3. Jeśli ma dokładnie jednego rodzica P_j , to

$$k_i = f(g_i^{k_j})$$

4. Jeśli $P_{j1} \dots P_{jn}$ są rodzicami P_i to:

$$k_i = f(g_i^{k_{j1} k_{j2} \dots k_{jn}}) - \text{klucz prywatny}$$

$$K_i = [h_{ij1}, h_{ij2}, \dots, h_{ijr}] - \text{klucz publiczny}$$

13.3 Faza obliczania kluczy

Jeśli P_i ma dokładnie jednego rodzica P_j to $f(g_i^{k_j})$

w przeciwnym wypadku wybieramy jako P_j dowolnego rodzica i :

$$k_i = f(h_{ij}^{k_j})$$

13.4 Złożoność obliczeniowa

Potęgowanie modularne

$$(a, b) \rightarrow a^b \bmod n \quad a, b \leq n$$

zapisujemy b dwójkowo

$$c = c_0 * 2^0 + c_1 * 2^1 + \dots + c_k * 2^k$$

$$k \leq \log_2 n$$

$$a^b = (a^{2^0})^{c_0} * (a^{2^1})^{c_1} * \dots * (a^{2^k})^{c_k} \pmod n$$

$$(a^{2^k}) = (a^{2^{k-1}})^2 - \text{więc obliczenie } a^b \text{ sprowadza się do co najwyżej}$$

k podnoszeń do kwadratu

Jeśli przez M oznaczymy operację mnożenia, a P podniesienie do kwadratu modulo n , to ostatecznie mamy:

$$\text{koszt } a^b \pmod n \leq kM + kP \leq (\log_2 n)M + (\log_2 n)P$$